

Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Öztürk

1979 Konya doğumludur. Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde lisans, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arap Dili ve Belagatı bilim dalında yüksek lisans ve Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arap Dili ve Belagatı bilim dalında doktora eğitimini tamamladı. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmenlik yaptıktan sonra sırasıyla Uşak Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde öğretim görevlisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda doktor öğretim görevlisi olarak görev yaptı. Halen Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Arap Dili Eğitimi Anabilim dalında doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

1333 SORU

ARAPÇA
DENEME
KİTABI

DR. ÖĞR. ÜYESİ
MEVLÜT ÖZTÜRK

ARAPÇA DENEME KİTABI

MUARRİB SINAV KİTAPLIĞI – 3

ISBN | 978-605-71328-3-3

41587 sertifika numaralı Muarrib Yayınları'nın 36. eseridir.

Mevlüt Öztürk tarafından hazırlandı.
Yayın Yönetmenliğini **Muhammed Yasin Can** üstlendi.

Kapak **Muhammed Yasin Can** tarafından tasarlandı. Mizanpajı **Süleyman Tınaztepe** uyguladı; Arapça metinde 14 punto Traditional Arabic fontu, Türkçe metinde 10 punto Baskerville fontu kullanıldı.

1. Baskı, Aralık 2022, İstanbul

© Eserin yayın hakları anlaşmalı olarak Muarrib Yayınları'na aittir.
Yapım, Publishing and Media (P&M)
Baskı, Yılmaz Basımevi (Mat. Ser. Nu: 49749)

Aziz Mahmud Hüdayi Mah. Tepsi Fırını Sok. No:9/3

Üsküdar/İstanbul

0 850 304 17 58 – 0 530 225 21 81

muarrib.com

iletisim@muarrib.com

@muarrib (facebook, youtube, instagram, twitter, telegram, tiktok)

ÖN SÖZ

Ülkemizde Arapça yabancı dil bilgisi seviyesini tespit etmek için Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) tarafından Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS), Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı (YÖKDİL) ve Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Testi (YKS-YDT) yapılmaktadır. Dil becerilerinin tespitinde çoğunlukla bu sınavların skorları kullanıldığından bu sınavlara hazırlık büyük önem arz etmektedir.

Dilin 4 temel becerisini yeterli bir şekilde ölçemediği konusunda bazı eleştiriler olmakla birlikte günümüzde zaman, maliyet vb. ve sınavın soru içerikleri dikkate alındığında bu sınavların dil yeterliliğini ölçmede iyi bir araç olduğu söylenebilir.

Dil yeterliliğini en etkin bir şekilde ölçmek için bu sınavlarda farklı soru tipleri kullanılmaktadır. Bu nedenle de adayın dilin 4 temel becerisinin sorgulandığı bu sınav yapısını bilmesi çok önemlidir. Sınav mantığını çözememiş bazı adayların yeterliliği iyi bile olsa bu tür sınavlarda bazen istenen skoru alamamaları da bir gerçektir.

Sınavın test tekniği ile hazırlanmış olması nedeniyle sınava hazırlanmada test tekniğini geliştiren soru bankalarına büyük bir ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla da son zamanlarda alanın farklı uzmanları tarafından soru bankaları oluşturulmaktadır.

Hazırlanmış olduğumuz bu çalışmada YDS, YÖKDİL ve YKS (YDT) adaylarının hepsinin faydalanabileceği bir soru bankası oluşturulmak istenmiştir. Çalışmada Arapça öğretimi açısından medyanın etkin kullanımının faydası göz önüne alındığından metinlerin tamamı portalın kullanılabilirliği, dili ve üslubu ile çok farklı konularda haberler içermesi nedeniyle el-Cezire net portalından alınmıştır. Portalda yer alan haberlerden farklı soru tipleri oluşturulmuştur. Çalışmada adayların farklı alan ve konularda çok sayıda metinlerle karşılaşması ve bu metinleri okuma ve anlama becerilerinin geliştirilmesi amacıyla metinler çoğu soruda bir miktar uzun tutulmuştur. Soru bankalarının kazandırdığı yeterliliklerinin yanında metinler sayesinde kelime haznesinin ve dil yapılarının da kazandırılması amaçlanmıştır. Bu nedenle de adayın sınavlarda sıklıkla karşılaşabileceği kelime ve yapıların verilmesine özen gösterilmiştir. Çalışma, soru bankalarının öğrenilen bilgilerin test edildiği bir materyal olmalarına ek olarak sorulardan hareketle kelime ve yapıların da öğrenilebileceği bir araç olarak kurgulanmıştır.

Portalın kullanılması konusunda her türlü desteği sağlayarak çalışmamızın ortaya çıkmasında büyük katkıları olan Muhammed ÜNALMIŞ hocam başta olmak üzere el-Cezire net yetkililerine müteşekkirim. Yine böyle bir çalışma yapmam konusunda teşvik eden ve yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocam Prof. Dr. Muhammet TASA'ya, tütiz tashihleri ve değerli fikirleri ile yön veren Doç. Dr. Orhan OĞUZ'a, Dr. Ramazan BEZCİ'ye, çalışmam boyunca hoşgörülerini eksik etmeyen eşime ve kızlarıma da şükranlarımı sunuyorum.

Çalışmanın bu tür sınavlara hazırlanan adaylara katkı sağlayacağını umuyor, bütün adaylara başarılar diliyorum.

Dr. Mevlüt ÖZTÜRK

GİRİŞ *

- Ülkemizde Arapça yabancı dil bilgisi seviyesini tespit etmek için farklı sınavlar yapılmaktadır. Bu sınavlardan en çok katılımlı olanları Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) tarafından yapılmakta olan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS), Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı Yabancı Dil Testi (YKS-YDT) ve Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı'dır. (YÖKDİL)
- Bu sınavlardan YDS “Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” uyarınca yabancı dil tazminatı almak isteyen kamu personelinin yabancı dil bilgisi seviyesini belirleme amacının yanında dil yeterliliği isteyen kamuya ait kadrolarda atanmada ve akademik atanma ve yükselmelerde de kullanılmaktadır. Ayrıca YDS dil bölümlerinden mezun adayların öğretmenlik atamalarında da belirleyici olmaktadır.
- YKS (YDT) ise ortaöğretimden yükseköğretime geçişte yapılan bir sınavdır. Bu sınava giren adayların diğer alan sınavları ile birlikte elde ettiği puana göre üniversitelerin yabancı dil eğitimi verilen programlara yerleşmesi yapılmaktadır.
- YÖKDİL ise lisansüstü eğitim ile akademik atanma ve yükselmelerde adayın dil becerisini ölçmeyi amaçlayan bir sınavdır.
- Yapılan bu üç sınavda da adaylara 80 soru yöneltilmekte YDS ve YÖKDİL'de sınav süresi 180 dakika YDT'de ise 120 dakikadır. Ayrıca YDS ve YÖKDİL'de adayların sorulara verdikleri yanlış cevaplar dikkate alınmaz iken YDT'de doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak hesaplanma yapılmaktadır.
- Bu sınavların dil becerisini ölçme ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) tarafından uygulanması gibi ortak özelliklere sahip olmasının yanında hedeflerinin farklı olması sınav içeriğinin de farklı olmasını beraberinde getirmiştir.
- Sınavların amaçlarının farklı olması, sınavların alanlarının, konularının ve sınav sürelerinin farklı olmasına neden olmuştur. Nasıl ki bir programda müfredat, metot ve teknikler ile kullanılan materyaller vb. hedefe göre belirleniyorsa sınavın kurgusu da hedefine göre değişmektedir. Böylelikle sınav sorularının içeriği de amaca göre şekillenmiştir.

İçerik üzerindeki incelememiz sonucunda aşağıdaki hususlar dikkatimizi çekmektedir:

- Sınavların farklı hedefler taşıması içeriklerinde farklılaşmalara neden olmuştur.
- Sınavlarda içerik büyük bir çoğunlukla seçilen alanı yansıtmaktadır.
- İçerik adayın Arapçanın genel gramer ve sözcük yapısına sahip olmakla birlikte girdiği alanın teknik sözcük yapısına da sahip olmasını gerektirmektedir.
- İçerik sınırlı olsa da gramer sorularına yer vermekle birlikte sorular adaydan okuduğunu anlamasını ve uygulamasını istemektedir.

* Yazarın “Türkiyede Arapça Dil Yeterliliğini Ölçen Sınavlara (YDS-YKS-YÖKDİL) Hazırlıkta Medya Araçlarından el-Cezire-net Portalının Etkin Kullanımı” adlı yayımlanmış makalesinden yararlanılmıştır.

- YDS ve YDT’de herhangi bir alan ayrımı bulunmadığı için adayın bütün alanlarda genel de olsa bir sözcük birikimine sahip olması gerekmektedir.
- YÖKDİL Arapça sınavı, sadece sosyal bilimler alanında yapıldığı için sınavın tek alan olması içerik açısından aday için avantajları olsa da tek alan içerikleri ile daha ayrıntılı teknik bilgilerin sorulması aday için bir dezavantaja dönüşebilmektedir.
- İçerik ile modern Arapça bilgisinin ölçülmesi hedeflenmekle birlikte içerikler ayrıca adayların güncel konu ve meselelere ait bilgilerini de ölçmeyi hedeflemektedir. Örneğin küresel ısınma, güncel eğitim anlayışı, evren ve dünyanın yapısı, günümüzde görülen hastalıklar vb. güncel konularda bilgiye sahip olunması içerik açısından gerekmektedir.
- İçerik ile adayın analiz ve sentez gücünün ölçülmesi amaçlanmaktadır.
- Arapça eş anlamlılığın büyük bir önem arz ettiği bir dildir. İçerikte eş anlamlı kelimelerin sorulmasının ötesinde sözcüğün kullanıldığı bağlam içerisindeki anlamının sorulmak istenmesi sözcüklerin nüanslarını ön plana çıkarmıştır.
- İçerikte Arapçada fiillerin ve terkiplerin kullanıldığı harfi cer yapılarının en ince ayrıntısına yer verildiği görülmektedir.
- Arapçadan Türkçeye ve Türkçeden Arapçaya çevirilerde gramer kurallarının işletilmesi istenmekte ve Türkçe ile Arapça arasındaki ifade tarzının en ince ayrıntılarına yer verilmektedir.
- YDS ve YDT’de içeriklerin 3 alanı da yansıtabilecek şekilde farklı alanlarda konular olduğu YÖKDİL’de ise sadece sosyal bilimler alanına ait içerikler olduğu görülmektedir.
- Ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sınavı olması nedeniyle YDT lisans öncesi adaylara hitap etmektedir. Bu nedenle de bu sınavda YDS ve YÖKDİL’e nazaran içeriklerin daha kısa tutulduğu görülmektedir.
- Sınavlarda başarılı olmanın en büyük şartı sözcük bilgisine sahip olma becerisinin geliştirilmesidir. Bu nedenle de her ne kadar YÖKDİL’de sosyal bilimler alanından sorular yöneltilse de üç alanın temel kelimelerine de sahip olunması gerekmektedir.
- Arapça yeterliliğini ölçen bu sınavlarda kelime haznesinin geliştirilmesinin yanında metni hızlı ve anlayarak okuma becerisi, kelimelerin (harf, edat, bağlaç, fiil, isim vb.) metin içerisindeki kullanımı ve adayların bu sınavlarda en çok zorlandığı konulardan biri olan fiillerin kullanıldığı harfi cerler ve bu harfi cerlerin anlama etkisinin öğrenilmesi de büyük önem arz etmektedir.

SINAVLARA GÖRE SORU TİPLERİNİN GENEL DAĞILIMI

SORU TİPİ	YDS		YKS		YÖKDİL	
	Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%
	Boşluk Doldurma	26	32,5	20	25	30
Cümle Tamamlama	10	12,5	8	10	11	13,75
Paragraf	20	25	15	18,75	15	18,75
Cümle Çeviri	6	7,5	12	15	12	15
Anlam Bütünlüğünü Bozan Cümleyi Bulma	5	6,25	5	6,25	6	7,5
Anlam Bütünlüğünü Sağlayan Cümleyi Bulma	4	5	5	6,25	6	7,5
Diyalog Tamamlama	5	6,25	5	6,25	0	0
Verilen Duruma Uygun İfadeyi Bulma	0	0	5	6,25	0	0
TOPLAM	80	100	80	100	80	100

YKS ARAPÇA SORU TİPİ DAĞILIMLARI

BÖLÜM	SORU NO	SORU	TİPİ	ADET	YÜZDE
1	1. - 8.	Sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	8	25
2	9. - 15.	Sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	7	
3	16. - 20.	Sorularda, aşağıdaki parçada numaralanmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	5	
4	21. - 28.	Sorularda, verilen cümleyi uygun şekilde tamamlayan ifadeyi bulunuz.	CÜMLE TAMAMLAMA	8	10
5	29. - 31.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	18,75
6	32. - 34.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
7	35. - 37.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
8	38. - 40.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
9	41. - 43.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
10	44. - 48.	Sorularda, karşılıklı konuşmanın boş bırakılan kısmını tamamlayabilecek ifadeyi bulunuz.	KONUŞMA TAMAMLAMA	5	6,25
11	49. - 53.	Sorularda, verilen cümleye anlamca en yakın olan cümleyi bulunuz.	ANLAMCA YAKIN CÜMLEYİ BULMA	5	6,25
12	54. - 58.	Sorularda, verilen durumda söylenmiş olabilecek sözü bulunuz.	KONUŞMA TAMAMLAMA	5	6,25
13	59. - 63.	Sorularda, boş bırakılan yere, parçada anlam bütünlüğünü sağlamak için getirilebilecek cümleyi bulunuz.	CÜMLE TAMAMLAMA	5	6,25
14	64. - 69.	Sorularda, verilen Arapça cümleye anlamca en yakın Türkçe cümleyi bulunuz.	CÜMLE ÇEVİRİ	6	7,5
15	70. - 75.	Sorularda, verilen Türkçe cümleye anlamca en yakın Arapça cümleyi bulunuz.	CÜMLE ÇEVİRİ	6	7,5
16	76. - 80.	Sorularda, cümleler sırasıyla okunduğunda parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümleyi bulunuz.	ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZAN CÜMLEYİ BULMA	5	6,25
TOPLAM				80	100

YÖKDİL ARAPÇA SORU TİPİ DAĞILIMLARI

BÖLÜM	SORU NO	SORU	TİPİ	ADET	YÜZDE
1	1. - 20.	Sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	20	37,5
2	21.-25.	Sorularda, aşağıdaki parçada numaralanmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	5	
3	26.-30.	Sorularda, aşağıdaki parçada numaralanmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	5	
4	31.-41.	Sorularda, verilen cümleyi uygun şekilde tamamlayan ifadeyi bulunuz.	CÜMLE TAMAMLAMA	11	13,75
5	42.-47.	Sorularda, verilen Arapça cümleye anlamca en yakın Türkçe cümleyi bulunuz.	CÜMLE ÇEVİRİ	6	15
6	48.-53.	Sorularda, verilen Türkçe cümleye anlamca en yakın Arapça cümleyi bulunuz.	CÜMLE ÇEVİRİ	6	
7	54.-59.	Sorularda, parçada anlam bütünlüğünü sağlamak için boş bırakılan yerlere getirilebilecek cümleyi bulunuz.	ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ SAĞLAYAN CÜMLEYİ BULMA	6	7,5
8	60.-65.	Sorularda, cümleler sırasıyla okunduğunda parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümleyi bulunuz.	ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZAN CÜMLEYİ BULMA	6	7,5
9	66.-68.	Soruları aşağıda verilen parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	18,75
10	69.-71.	Soruları aşağıda verilen parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
11	72.-74.	Soruları aşağıda verilen parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
12	75.-77.	Soruları aşağıda verilen parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
13	78.-80.	Soruları aşağıda verilen parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	3	
TOPLAM				80	100

YDS ARAPÇA SORU TİPİ DAĞILIMLARI

BÖLÜM	SORU NO	SORU	TİPİ	ADET	YÜZDE
1	1. - 6.	Sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	6	32,5
2	7. - 16.	Sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	10	
3	17.-21.	Sorularda, aşağıdaki parçada numaralanmış yerlere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	5	
4	22.-26.	Sorularda, aşağıdaki parçada numaralanmış yerlere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.	BOŞLUK DOLDURMA	5	
5	27. - 36.	Sorularda, verilen cümleyi uygun şekilde tamamlayan ifadeyi bulunuz.	CÜMLE TAMAMLAMA	10	12,5
6	37. - 42.	Sorularda, verilen Arapça cümleye anlamca en yakın Türkçe cümleyi, Türkçe cümleye anlamca en yakın Arapça cümleyi bulunuz.	CÜMLE ÇEVİRİ	6	7,5
7	43.-46	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.	PARAGRAF	4	25
8	47.-50.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.		4	
9	51.-54.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.		4	
10	55.-58.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.		4	
11	59.-62.	Soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.		4	
12	63. - 67.	Sorularda, karşılıklı konuşmanın boş bırakılan kısmını tamamlayabilecek ifadeyi bulunuz.	KONUŞMA TAMAMLAMA	5	6,25
13	68. - 71.	Sorularda, verilen cümleye anlamca en yakın cümleyi bulunuz.	ANLAMCA YAKIN CÜMLEYİ BULMA	4	5
14	72. - 75.	Sorularda, boş bırakılan yere, parçada anlam bütünlüğünü sağlamak için getirilebilecek cümleyi bulunuz.	ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ SAĞLAYAN CÜMLEYİ BULMA	4	5
15	76. - 80.	Sorularda, cümleler sırasıyla okunduğunda parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümleyi bulunuz.	ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZAN CÜMLEYİ BULMA	5	6,25
TOPLAM				80	100

Son yıllarda yapılan sınavlardaki soruların konu başlıkları ile ilgili yaptığımız analiz sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Sınavlarda farklı soru tiplerinde sosyal bilimler, fen bilimleri ve sağlık bilimleri olmak üzere temel 3 alanda çok farklı alt bölümlerde sorulara yer verilmiştir.
- Sağlık alanında psikoloji, estetik ameliyatı, bedensel hareketlerin faydası, uyku düzeni, up tarihi, çocuklarda gıda, çeşitli hastalıklar ile bunlardan korunma yolları, beslenme ve önemi ile alınacak gıdaların vücuda katkısı, öfke ve kaygı gibi günümüzün en yaygın psikolojik hastalıkları, kanser, alternatif up, sağlık üzerinde iklimin etkisi, kadın sağlığı, davranışların kalıtsal etkisi, yeme alışkanlığının sağlık üzerindeki etkisi ve salgınlar gibi sağlık alanında geniş bir konu yelpazesinden sorular sorulmuştur.
- Fen Bilimleri alanında bilim, çevre, hayvanlar ve bitkiler âlemi, teknoloji gibi alanının çok sayıda alt başlıkları olan genel alanların sorulduğu görülmektedir. Bu genel konu başlıklarının altında canlı bilimleri, bilim adamları, gökyüzü, gezegenler, güneş ve güneş sistemi, dünyanın yapısı ve üzerinde hayatın işleyişi, alternatif yenilenebilir doğal enerji, her yönüyle hayvan ve bitkilerin yaşamına ait bilgiler, fosil yakıtlar ve çevreye verdiği zararlar, robot teknolojisi, çevre kirliliği, beyin yapısı ve işleyişi, elektronik mikroskopa kadar teknolojik araçlar, cep telefonu, parmak izi, iklim ve hava olaylarının oluşumu, madde ve yapısı, su kaynaklarının oluşumu ve azalması, ozon tabakası ve canlılar üzerindeki etkileri, başta petrol olmak üzere madenler ve özellikleri, iletişim araçları ve çalışma prensipleri, bilim adamlarının hayatları ve yaptıkları icatlar gibi yine alanın çok farklı konularından sorular sorulduğu görülmektedir.
- Sosyal Bilimler alanında ise eğitim, dil, ekonomi, spor, teknoloji, yaşam, arkeoloji, sanat, ticaret, kültür ve medeniyet, ilim ve ilmin katkıları, tarih, sosyoloji, siyaset, coğrafya, edebiyat, biyografi, uluslararası kuruluşlar gibi çok sayıda üst başlıklar altında yine çok fazla sayıda alt başlık altında soruların adaylara sorulduğu görülmektedir. Bu üst başlıkların altında Ana dilin öğrenilmesi, dil kuralları, Arap dili ve katkısı, internetin etkileri, dijital teknolojinin kullanımı ve yaşama etkileri, arkeolojik çalışmalar, enerji ve petrol ticareti, Cübran Halil Cübran, Hasen İbn Heysem, Muhammed İkbâl, Hammurabi ve Züheyr b. Muhammed b. Ali el-Mehlebi'nin hayatı, anlam farklılığı ve aynılığı, Endülüs, Endülüs'ün Arap medeniyetini Batı'ya taşınmasındaki rolü, evlilik âdeti, plastik sanatlar, tarih sahnesinde yer alan devletler, iş ortaklığı, Şair Halil Havi, beşeri özellikler, Hamat Kalesi, Arap dili yazılı ürünleri, ülkelerin coğrafi durumları, doğal ve tarihi güzellikleri, kültürleri ve medeniyetleri, edebi ürünler, festivaller, göç, işsizlik, uluslararası örgütler, fikir ve düşünce farklılığı, köy ve kentte yaşam, Arap ülkelerinde eğitim, oskar ödülleri, spor branşları, dünya kupası, dünya şehirleri, Dünya kütüphaneleri, Hiyeroglif yazısı, Osmanlı Tarihi, Cahiliyye Şiiri, Hicret, Evliya Çelebi'nin Seyahatname'si, İstanbul'un Fethi gibi sayısız alt konulardan soruların sorulduğu görülmektedir.

- Sosyal Bilimlerin çalışma alanının sınırları diğer bilimlere göre daha geniş olduğundan bu alanda bulunan alt başlıkların diğer alanlara göre daha fazla olduğu görülmektedir.
- Soruların birçoğunun bu alanlardan birini kapsadığı gibi bazı soruların aynı anda iki alanı hatta bazen 3 alanı dahi kapsadığı görülmektedir. Örneğin soruda Güneş sisteminin yapısı anlatıldıktan sonra güneşin insan sağlığı üzerindeki etkilerinden de bahsedilmektedir. Görünürde fen bilimleri alanı gibi görülen bir soruda sağlık bilimleri alanı sorusu olabilmektedir. Yine cep telefonlarının yapısının anlatıldığı bir bağlamda cep telefonlarının insan sağlığı üzerindeki etkilerinden bahsedildiği bir ortamda bunun sosyal alışkanlıklarla ilişkisi üzerinde durulabilmektedir. Sorularda alan türü bakımından net bir ayırımın olduğu görülmemektedir. Bu nedenle de alan ayırımı yapan bir sınav dahi olsa bütün alanların kelime dağarcığına ve bilgi birikimine sahip olunması gerekmektedir.
- Sınavlarda güncel konulara da ağırlık verildiği görülmektedir. Özellikle bu tür sınavlara hazırlıkta bu konu gözden kaçırılmaması gereken bir durumdur. Sağlıktan siyasete, ekonomiden eğitime, spordan kültür ve medeniyete, sanattan edebiyata bütün konularda bunu görmek mümkündür. Örneğin son yıllarda yapılan sınavlarda sürekli olarak fosil yakıtın çevreye verdiği zarar, bunu önlemek için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, ozon tabakasının delinmesi, küresel ısınma ve bunun etkileri, cep telefonunun etkileri, sosyal medya kullanımı, son yıllarda büyük artış gösteren obezite ve bunun neden olduğu etkiler, kanser ve korunma yolları ile ilgili soruların yönetilmesi de bunu açıkça göstermektedir. Buradan hareketle günümüzün en güncel meselesi olan Kovid-19 özelinde salgınlar ve salgınlarla mücadele, Kovid-19'un dünya ekonomisi üzerindeki etkileri, onun alışkanlıklar üzerindeki etkileri vb. ile ilgili soruların yapılacak sınavlarda yer alması kaçınılmazdır. Çünkü eğitim sistemimiz hangi alanda eğitim yapılırsa yapılsın çevresindeki olayları yorumlayan bireyler istemektedir. Bu amaçla sorulan sorulara bu durum yansımaktadır.
- Sınavlarda gramer becerisini ölçen sorulardan daha çok adayın okuduğunu anlama becerisinin ve analiz, sentez yeteneğinin ölçüldüğü sorulara yer verildiği görülmektedir. Sorularda bir kaç soru ile yer verilen boşluk doldurma şeklindeki gramer tipi sorularda bile okuduğunu anlama yeteneğinin yoklandığı görülmektedir.
- Sınav sorularının bütün soru tiplerinde okuduğunu anlama ve çıkarımda bulunma özelliğinin adaydan istendiği görülmektedir.
- Soruların akademik düzeyde bir ölçmeyi amaçladığı ve bu nedenle de akademik konuların soru şeklinde yöneltildiği görülmektedir.
- Dil yeterliliğini ölçen bu 3 sınava yapılan en büyük eleştiri içeriklerin dilin 4 temel becerisini ölçemediği konusunda yapılmaktadır. Okuma becerisi için ölçme aracı olarak geçerliliği yüksek bir sınav olduğu söylenebilmesine rağmen dile hâkim olma seviyesini ölçme aracı olarak geçerliliği yüksek bir ölçme aracı olmadığı konusunda eleştirilmektedir.

Sonuç olarak dilin özelliklerini kazanan adayın bu özelliklerin sorgulandığı sınav yapısını bilmesi çok önemlidir. Yeterliliği iyi olan bazı adayların bu tür sınavlarda bazen istenen sonuca ulaşamamalarının en büyük sebebi sınav mantığını çözememiş olmalarıdır. Her şeyden önce yapılan bu sınavlarda test tekniği ile ölçme yapıldığından adayın dil edinimlerini test sınavı mantığı ile örtüştürmesi gerekmektedir. Çünkü bilgi ne kadar çok olsa da sınavın kendi mantığında amaca ulaşmak için bir çalışma yapılmadığında istenen sonuç alınamamaktadır. Bu nedenle sınava hazırlanmada test tekniğini geliştiren soru bankalarına büyük bir ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla hazırlanan bu kitapta adayın test tekniği mantığını geliştirmenin yanında gerekli dil yapılarını görmesi için metinlerin çok farklı alanlardan seçildiği gibi güncel konulara da geniş yer verilmeye çalışılmıştır. Adayın hızlı okuma ve anlama becerisini kazanması için metinler çoğunlukla uzun tutulmuştur. Metinlerde fen bilimleri, sosyal bilimler ve sağlık bilimleri alanlarının her üçüne de yer verilmek suretiyle YDS, YÖKDİL ve YDT adaylarının hepsinin faydalanabileceği bir soru bankası oluşturulmak amaçlanmıştır.

BOŞLUK DOLDURMA İPUÇLARI VE ÖRNEK ÇÖZÜMLER

- Boşluk doldurma sorularında temel nahiv ve sarf bilgisinin yanında harf, edat, bağlaç, fiil, isim vb. metin içerisindeki kullanımı ve kelime bilgisi gibi dil becerileri ölçülmektedir. Bu nedenle temel gramer bilgisine ek olarak,
- Harf, edat ve bağlaçların cümle içerisinde ifade ettikleri anlamların,
- Fillerin kullanıldığı harfi cerlerin ve bunun anlama etkisinin,
- Arapçada sık kullanılan bazı cümle yapılarının öğrenilmesi gerekmektedir.
- Adayların ayrıca -her ne kadar YÖKDİL sadece sosyal bilimler alanında yapılsa da- fen bilimleri, sağlık bilimleri ve sosyal bilimler alanında iyi bir kelime haznesine sahip olmaları gerekmektedir.
- Bazı doldurma sorularında temel nahiv ve sarf konularına hâkim olmakla bazı soruların çevirilerinin bilinmeden doğru cevabı bulmak mümkün olmakla birlikte soruyu anlamak doğru cevabı işaretlemeye yardımcı olmaktadır.
- Fiilin kullanıldığı harfi cerin sorulduğu doldurma sorularında anlama çabası olmadan sadece fiilin kullanıldığı harfi cerin ezberlenmesi bazı sorularda hataya neden olduğu *âşikardır*. Unutulmalıdır ki bir fiil birkaç harfi cerle kullanılmakta doğru cevaba ancak anlam farklılığından ulaşılmaktadır.
- Aynı şekilde cümlede bir takım noktalama işaretlerinden hareketle ezberci bir mantık ile harf, edat ve bağlaçların tespit edilmesinin de yanlış sonuçlar verebileceği unutulmamalıdır.
- Boşluk sorularında istenilen yeterliliğin kazanılmasında öncelikle bu yeterliliği kazandıran kaynaklardan gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.
- Gramer, sarf, bağlaç ve edatlar, fiiller ve kullanıldığı harfi cerler, kalıp ifade ve

söz öbekleri vb. çalışmalara ek olarak son yıllarda bu tür sınavlarda çıkmış sorularda yer alan ifadeleri içeren sözlük çalışmaları ve modern metinleri içeren kitaplar bu tür sorulardaki başarıyı artıran vaz geçilmez kaynaklardır.

- Kaynakların seçiminde fen bilimleri, sağlık bilimleri ve sosyal bilimler alanında modern Arapça metinlerin yer aldığı ve zaman kazandırması açısından Türkçe karşılıklarının bulunduğu kaynaklar tercih edilmelidir.
- İlk etapta uzun metinlerden daha ziyade cümle şeklinde okuma yapmak ancak daha kolay ulaştıracaktır.
- Gramer (nahiv ve sarf) konularının genel olarak öğrenilmesine ek olarak cümle örnekleri üzerinde yapılacak uygulamalar kalıcılığı daha çok sağlayacaktır. Bu örneklerin de farklı alanlardan seçilmesi ayrıca kelime haznesinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.
- Medya Arapçasından yahut modern Arapça metinler olarak yayımlanan kitaplardan yapılacak okumalar boşluk doldurma sorularında sorunun doğru ve hızlı bir şekilde çözülmesini kolaylaştıracaktır.
- Cümle yahut metin şeklinde bir okumada farklı bir istenene odaklanma pratiği artıracaktır. (Örneğin cümlenin birinde ismi mevsule odaklanırken, diğerinde bağlaça yahut her ikisine de odaklanılabilir. Adayların özellikle sayıların temyizi konusunda metinlerde geçen sayıların temyizine odaklanmaları bile bu sorunun üstesinden gelmelerine büyük yarar sağlayacaktır. Yine fillerin kullanıldığı harfi ceri öğrenirken bir metinde geçen fiil ve harfi cere odaklanmada bu konudaki yeterliliği artıracaktır.
- Arapça dil sınavlarında boşluk doldurma sorularının doğru bir şekilde yapılmasında çok sayıda soru ile karşılaşmak çok önemlidir. Bu nedenle de bu tür soruların çözümü yapılırken doğru cevabın bulunması ile yetinilmemelidir.

Sorudaki bütün yapılar ve kelimeler öğrenilmeli ve soruda yer alan gramer kuralına mutlaka dikkat edilmelidir. En son adımda ise kesinlikle cümle doğru bir şekilde tercüme edilmelidir.

- Boşluk doldurma ve numaralandırılmış yerlere uygun ifadelerin sorulduğu sorularda bilginin test edilmesinin yanısıra her bir soruda farklı konuların öğrenilmesine devam edilmelidir.
- En son adımda başta ÖSYM tarafından yapılan sınavlarda çıkmış sorular ve bu sınavlara hazırlıkta yayımlanmış soru bankalarındaki soruların çözümü bu tip soruların çözümünde hız ve doğruluğu artacaktır.
- Diğer soru tiplerinde olduğu gibi boşluk doldurma sorularında da dikkat çok gereklidir. Çünkü yanlış bir kelimeye odaklanmak sorunun yanlış cevaplanmasına neden olacaktır.

Soruda, cümlede boş bırakılan yere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.

1. في معظم تتركز المخاوف في ارتفاع منسوب مياه البحار --- يمكن أن يُغرق مناطق منخفضة تمتد من شنغهاي إلى فلوريدا.
- A) الذين B) التي
C) الذي D) اللذان
E) اللواتي

Soruda boşluğun uygun ismi mevsul ile doldurulması istenmektedir. Anlamdan hareket etmeden ve cümlede yer alan artışta ifadesine dikkat edilmeden verilen bir cevapta cevap olarak çoğunlukla yanlış bir şekilde B seçeneği التي işaretlenebilmektedir.

Çünkü çoğunlukla البحار (denizler) yahut مياه (sular) kelimesi dikkate alınarak akılsız cemilerin müfred müennes olduk-

larından hareketle sorunun cevabı B seçeneği görülebilmektedir. Oysaki dikkat edilecek olsa ismi mevsulun ilgili olduğu kelime منسوب (seviye) yahut ارتفاع (artış) tır. Bu nedenle de uygun ismi mevsul her iki durumda da müzekker-müfred olmaktadır.

- A seçeneğinde الذين (müzekker-cemi),
B seçeneğinde التي (müennes-müfred),
D seçeneğinde اللذان (müzekker-tesniye),
E seçeneğinde اللواتي (müennes-cemi)
olduğu için, doğru cevap müzekker-müfred C seçeneği الذي olacaktır.

Cümlenin çevirisi ise:

“Endişeler, çoğunlukla Şanghay’dan Florida’ya kadar uzanan alçak bölgeleri sular altında bırakabilecek deniz seviyelerinin yükselmesine yoğunlaşıyor.”

Soruda, cümlede boş bırakılan yere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.

2. اكتشف الباحثون أن نشاط الدماغ كان متشابهًا جدًا عند المشاركين الذين سمعوا ذلك الصوت و --- الذين تخيلوا سماعه فقط.
- A) هذه B) ذلك
C) تينك D) هذا
E) أولئك

Soruda boşluğun uygun ismi işaret ile doldurulması istenmektedir. Boşluk doldurma sorularında anlam önemli olmakla birlikte bu soruda anlam bilinmeden boşluktan sonra gelen الذين ismi mevsulü boşluğa gelecek ismi işaretin müzekker-cemi olması konusunda ipucu vermektedir.

- A seçeneğinde هذه (müennes-müfred),
B seçeneğinde ذلك (müzekker-müfred),
C seçeneğinde تينك (müennes-tesniye),

D seçeneğinde هذا(müzekker-müfred), bir varlığa işaret etmektedir. Bunun içinde أولئك tek cemi ismi işaret olduğu için doğru cevap E seçeneği olmaktadır.

Cümlenin çevirisi ise:

Araştırmacılar, bu sesi duyan ve sadece duymayı hayal eden katılımcılarda beyin aktivitesinin çok benzer olduğunu keşfettiler.

Soruda, cümlede boş bırakılan yere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.

3. يميل الأطفال ---- الأصدقاء الوهميين إلى أن يكونوا أكثر تعاطفا تجاه الآخرين، وعادة ما يقبلون ويتفهمون مشاعرهم بشكل أفضل.

- A) ذوات
B) ذواتي
C) ذوو
D) ذواتا
E) ذواتا

Soruda boşluğun esmâ-i hamseden ذو (... sahibi) nün uygun hali ile doldurulması istenmektedir. الأطفال (çocukların) sahibi olmalarından dolayı ذو nün uygun hali müzekker, merfu ve cemi siga olmalıdır.

Bu nedenle de doğru cevabın dışındaki, A seçeneğinde ذوات (müennes-müfred), B seçeneğinde ذواتي (müennes-tesniye) C seçeneğinde ذو (müzekker- müfred), E seçeneğinde ذواتا (müennes-tesniye), oldukları için doğru cevap ذوو (müzekker-cemi) C seçeneği olmaktadır.

Cümlenin çevirisi ise:

“Hayali arkadaşları olan çocuklar, başkalarına karşı daha empatik olma eğilimindedir ve genellikle duygularını kabul etme ve anlama konusunda daha iyidirler.”

Soruda, cümlede boş bırakılan yere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.

4. عبر ٧٠٪ من الأشخاص الذين ---- قريبا عن رغبتهم في الاستمرار بالعمل بعد التقاعد.

- A) سيتقاعدون
B) سيتقاعدن
C) ستتقاعدون
D) سيتقاعد
E) ستتقاعد

Soruda boşluğun fiilin uygun çekimi ile doldurulması istenmektedir. Bu soruda yine الأشخاص الذين ve الأشخاص müzekker-cemi-ğâib siga olması gerektiği konusunda ipucunu vermektedir. Seçenekler incelendiğinde

B seçeneğinde
A) سيتقاعدن (müennes-cemi-ğâibe),
C seçeneğinde
A) سيتقاعدون (müzekker-cemi-muhatab),
D seçeneğinde
A) سيتقاعد (müzekker-müfred-ğâib),
E seçeneğinde
A) سيتقاعد (müzekker-müfred-muhatab)

olduğu doğru cevabın ise سيتقاعدون (müzekker-cemi-ğâib) A seçeneği olduğu görülmektedir.

Cümlenin çevirisi ise:

“Yakında emekli olacak kişilerin %70'i emekli olduktan sonra çalışmaya devam etmek istediklerini söylediler.”

Soruda, cümlede boş bırakılan yere uygun düşen sözcük veya ifadeyi bulunuz.

5. اكتشف خبراء التسويق أنه كلما زاد حجم هذه العربة زادت مشتريات الزبون، حيث إن من تكون عربته مملوءة للنصف يشعر بأنه لم ---- كل ما يلزمه.

- A) يشتروا
B) يشتريا
C) يشتر
D) تشر
E) يشترى